

BIBLIOGRAFIA

OLAGUER-FELIU Y ALONSO, Fernando de: *El arte medieval hasta el año mil (desde el establecimiento de los visigodos a la conformación del románico)*.- Taurus. Conceptos fundamentales en la historia del arte español. 1.- Madrid, 1989. 354 pàgs., amb il.lustracions.

Aquesta obra ens fa dubtar de quins són els *Conceptos fundamentales en la historia del arte*, almenys referits a les contrades de la Tarraconense (Aragó, Catalunya i València). Hi ha llacunes i mancances bibliogràfiques importants que fan que aquest llibre no sigui útil per a una recerca acurada de l'art paleocristià pre-romànic en aquestes contrades peninsulars. No ens expliquem com aquesta Editorial ha publicat aquesta obra que desdiu del seu catàleg. No insistirem; solament un exemple: "Barcelona ... poseedora, según las referencias documentales, de una basílica —la Catedral de la Santa Cruz— que se supone debía haber estado en el solar que hoy ocupa la actual catedral". Nota 75. "Noticias sobre las ciudades catalanas en época visigoda" en Grosse, B., *Fontes Hispaniae Antiquae*, Barcelona, 1947, pàg. 129.

L'excavació de la basílica paleocristiana de Barcelona fou feta per Agustí Duran i Sanpere l'any 1954 i publicats els seus estudis aquest mateix any i reeditats posteriorment, a més de citats per tots els estudiosos de l'època tardo-romana a partir d'aquesta data, ara fa trenta-cinc anys.

* * *

GAVIN, Josep M.: *Inventari d'esglésies. 22. Vallés Occidental*.- Arxiu Gavin.- Barcelona, 1989. 239 pàgs., amb il.lustracions.

L'autor, amb aquest nou volum, el vint-i-dós de l'*Inventari d'Esglésies*, ha arribat quasi al final d'una obra iniciada ara fa dotze anys. Aquest catàleg és una tasca gegantina, pensem valuosa, tot i la brevetat de la informació. És una obra de consulta, encara que no sigui sinó com a nomenclàtor toponímic i/o monumental, que en algunes circumstàncies concretes d'una recerca ens pot orientar, respecte d'una edificació, sobre la seva actual conservació o dedicació. Hi ha mancances, llacunes o informacions contradictòries, però la major part de les notícies són particularment acurades, cosa que permet, sense recança, la seva consulta. No és una obra d'estudi, però algunes de les fotografies publicades, fetes al llarg d'un període de temps dilatat, les hem de considerar històriques.

Aquest volum és gairebé la culminació d'aquest inventari, tot i que manca el Barcelonès, que pensem que és un dels volums de més difícil preparació. Així com fa pocs dies (divendres 27 d'octubre) a la nostra delegació de Sabadell, Ramon Vall i Romblas feia la presentació d'aquest volum, esperem, en un curt termini, poder oferir amb el volum del Barcelonès la conclusió d'aquesta tasca d'inventari.

Felicitem Josep M. Gavin per la seva activitat, pel seu entusiasme en la redacció d'una obra d'aquestes característiques, i per una tasca tan poc agrada com és la recopilació de qualsevol repertori, catàleg o diccionari. Confiam en la seva propera conclusió com a culminació d'una dedicació a un tema tan poc valorat per la investigació.

Joan-F. Cabestany